

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ อุบัติการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากรถของประชากร
ในอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางพวงเพ็ญ อ่อนสีบุตร

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนารักษ์ สุวรรณประพิศ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรงค์ จันทรวิจิตร กรรมการ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจากรถเป็นปัญหาสาธารณสุขที่เพิ่มขึ้นในประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอุบัติการณ์การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถทางบก และการกระจายของการเกิดอุบัติเหตุจากรถของอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ระหว่าง พ.ศ. 2546-2550 และปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากรถ ระหว่าง พ.ศ.2548-2550 โดยเก็บข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบบันทึกการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และแบบรายงานบันทึกคดีอุบัติเหตุจากรถของสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและอัตราอุบัติการณ์ของอุบัติเหตุจากรถ คำนวณจากจำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถที่เกิดขึ้นในระหว่างปี (คน) คูณด้วย 100,000 ต่อจำนวนประชากรที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ผลการศึกษา พบว่า อัตราอุบัติการณ์การบาดเจ็บ เท่ากับ 1,051.9 1,066.7 929.6 820.0 และ 911.4 ต่อแสนประชากรตามลำดับ การกระจายของการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกในระยะเวลาดังกล่าว พบว่า ผู้ที่ประสบอุบัติเหตุจากรถที่บาดเจ็บและเสียชีวิต เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และส่วนใหญ่พบในเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม ช่วงเวลาที่เกิดเหตุสูงที่สุด เวลา 18.01-21.00 น. ถนนที่เกิดอุบัติเหตุจากรถสูงที่สุด คือ ถนนเชียงใหม่-ลำปาง (ทางหลวงหมายเลข 11) ถนนสันป่าฝ้าย - สันกำแพง (ทางหลวงหมายเลข 1147) และถนนเจริญราษฎร์ (เส้นทางสายรอง เขตเทศบาล)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก ระหว่างปี พ.ศ.2548-2550 คือ 1) ด้านผู้ใช้รถใช้ถนน พบว่าเพศชายมากกว่าหญิง และพบสูงสุดในวัยแรงงาน (25-59 ปี) สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุที่พบมากที่สุด คือ การฝ่าฝืนกฎจราจรและความประมาทของผู้ขับขี่พาหนะ รองลงมาคือการดื่มสุราก่อนขับขี่ยานพาหนะ และสภาพร่างกายอ่อนเพลีย 2) ด้านยานพาหนะส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ มีการขับด้วยความเร็วสูง และยานพาหนะมีระบบไฟสัญญาณบกพร่อง และ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมและถนน คือ หลอดไฟตามทางไม่สว่าง ส่วนด้านถนนเป็นถนนสายหลักมากที่สุด

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ควรมีการรณรงค์การป้องกันอุบัติเหตุจราจรและพฤติกรรม การขับขี่ยานพาหนะของประชาชน โดยเฉพาะเพศชาย วัยแรงงาน ในช่วงเทศกาลและช่วงเวลา 18.01-21.00 น. มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรมีการตรวจสอบสัญญาณไฟ และหลอดไฟตามถนนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้

Independent Study Title Incidence and Determinants of Traffic Accident of Population
in Mueang District, Lamphun Province

Author Mrs. Phuangphen Onsibut

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Thanaruk Suwanprapisa Chairperson

Assistant Professor Dr. Yuwayong Juntarawijit Member

ABSTRACT

Traffic accidents are an increasing public health problem globally and especially in Asia. This descriptive study aimed to analyze the incidence rate of injury from traffic accidents, the distribution of traffic accidents in Mueang district, Lamphun province during 2003 to 2007, and factors related to traffic accidents during 2005 to 2007. The traffic accident information was retrieved from secondary data from Traffic Injury Record Form and Lawsuit Case Record of Policemen. Data were analyzed using descriptive statistics, and incidence rate of the traffic accidents was calculated by the number of new cases who were afflicted with injuries and death in a total population at risk in each year in Mueang district, Lamphun province.

The results showed that the traffic injury incidence rates were 1,051.9 1,066.7 929.6 820.0 and 911.4 per population of 100,000. Distribution of traffic accidents found that men experienced traffic incidents more than women. The incidences peaked during November to December, and the critical time of traffic incidence was between 6.01pm and 9.00 pm. The majority of the accidents were found on the Lampang to Chiang Mai Road (Highway 111), the Sanpafai to Sankamphang Road (Highway 1147) and the Jaroenrad Road (metropolitan area).

Determinants of traffic accidents during 2005 to 2007 were as follows: 1) Men more than women were found to be car and road users; most persons who had injuries were between the working ages of 25 – 59 years; the factor that affected traffic injuries the most were traffic regulation offences, drunk driving, and driver's body weakness. 2) The most vehicle that led to accidents was motorcycle. Moreover, causes of accidents included high speed driving and traffic light dysfunction. 3) The environment factor was lack of street lights. Most of accidents were occurred on the Lampang to Chiang Mai Road (Highway 111).

The results suggest that campaigns on road traffic accident prevention and driving behavior should be conducted, focusing on males of working ages 25 – 59 years, during 6.01 pm and 9.00pm and especially during special holidays. Moreover, traffic regulations should be strictly endorsed. The relevant organizations should check traffic lights and street lights to ensure that they work properly.